

Gudstjeneste i Skævinge & Lille Lyngby Kirke

den 7. april 2019

Kirkedag: Mariæ bebudelse/A

Tekst: Es 7,10-14; 1 Joh 1,1-3; Luk 1,26-38

Salmer:

SK: 73 \* 72 \* 71 \* 196 \* 69,1 \* 172

LL: 73 \* 71 \* 196 \* 172

Hun ligger dovent på ryggen henslængt på sin seng i sit værelse. På værelsesvæggene er diverse plakater af heste og forskellige idoler fra musikkens verden. Hendes værelse ligner ethvert andet pige-teenage-værelse. Sådan lidt barnligt, der ikke er blevet ryddet ud endnu, og lidt ungdommeligt/tidligt voksent, som også på en eller anden måde ikke rigtig passer til hende. Værelset afspejler tydeligt, at hun netop er i den alder, som kan være en af de aller sværeste for en teenager: er man et stort barn eller en meget ung voksen? Snart føler de sig som det ene, snart som det andet. Og deres omgivelser, både deres mindre søskende og deres ældre søskende og ikke mindst deres forældre har for længst opgivet at forstå dem. De er under ombygning, og det kan på en og samme tid være spændende og for forældre også meget foruroligende. Det kan til tider være næsten uigenkendeligt, hvad de kommer fra, og næsten umuligt at gætte, hvor de lander; hvem de bliver. Teenagerne.

Sådan er det også med vores unge teenager, liggende på sin seng, med telefonen oppe foran sig, og døren forsvarligt lukket ud til den håbløse og totalt uforstående og meget uretfærdige verden udenfor. Og her er der så fuld gang i kontakten til den eneste verden, der rummer "det sande liv" og "den rette forståelse", nemlig Facebook-verdenen og "vennerne" her. Og tommelfingrene kører rundt i bunden af skærmen og der multitaskes mellem den ene og den anden og den tredje

kontakt. Og ikke mindst kærresten. Og om kæresten. Og det var så fedt at fortælle de andre piger om ham. Og selv om det nok skulle have været lidt privat, så var det nu godt ret skønt at fortælle om hans kys, for det var så dejligt. Og pludselig står han dér i værelset. Ærkeenglen Gabriel himself fra Gud.

Nej, det er jo ikke sådan det skete. For Facebook var jo ikke opfundet. Og den unge pige havde så sandelig ikke tid til at ligge og slænge sig på sin seng midt på dagen. Der skulle ordnes og ryddes op og gøres rent, ryddes op efter sidste måltid, gøres klar til det næste, kigges efter de mindre søskende, hentes vand ved brønden, og... og... og... ja, listen over gøremål var næsten uendelig. Men det følte den unge pige slet ikke. For det var en udsigelig glæde at gøre sin forældre glade og stolte af hende derved, at hun opfyldte sine forpligtelser. Hun følte slet ikke, at hun sådan var forpligtet. Det var jo pigens plads og pligt, og desuden gav det hende jo en god træning i at holde hus og hjem. Hun forstod sine forældres opgave i at oplære hende og forberede hende på hendes fremtid. Hun var stolt af sine forældre, og de satte pris på hende. Og engang i den nærmeste fremtid så vil det ikke være hendes søskendes tøj hun sidder og skurrer i vandbaljen, så vil det være hans skjorte, hans trøje, hans kappe. Så vil det være brød til ham, hun skulle bage. Så skulle hun hente vand til han kom hjem, så han kunne få sig et godt bad, når han kom ind fra det støvede værksted. Og hun skulle høre hans stemme og se ham ind i øjnene, og han skulle tage hendes hånd i sin og blidt kysse hendes læber. Og helt uden hun vidste det, så gik hun her og blev så dejlig varm inden i, og de huslige pligter gik som en leg, og hun tænkte, at hun kunne da også lige gå forbi hans hus på vej til brønden, bare sådan tilfældigvis lige gå lidt langsomt forbi. Og pludselig så stod han der i stuen. Ærkeenglen Gabriel himself fra Gud.

Hvilke af disse to scenarier er det, der falder os ind, når vi hører om Gabriels besøg hos den unge kvinde Maria?

Billedkunsten og litteraturen er ikke i tvivl; men den forholder sig heller ikke til teenagepiger og Facebook. I kunsten er Maria jo dyden i sig selv. Hun er den stille, ydmyge og pligtopfyldende pige, der aldrig kunne finde på at sige sin mor eller far imod. Hun er den altopofrende storesøster for sine irriterende mindre søskende, som altid lige skal have hjælp til et eller andet, når hun drømmende og smilende fejrer gårdsplads eller bære skidtet ud fra får og geder, men samtidig er i sin helt egen verden – drømmende om kæresten. Maria bliver altid fremstillet i et drømmeagtigt skær og noget næsten uvirkeligt.

Hun, der i dag ville være en oplagt kandidat til realityserien *De unge mødre*. Jeg spurgte nogle af konfirmanderne i denne uge om, hvad de ville sige til at skulle være mor om 2-3 år. Det var ikke lige det, der stod som den umiddelbare fremtidsplan hos dem. Jeg er også næsten sikker på, at det står heller ikke på deres forældres fremtidsplaner for deres unge teenagedøtre.

Det er egentligt lidt sjovt, at vi har sådan et billede af Maria. For hvor har vi det fra? I Bibelen er der overhovedet ingen kvalitetsbeskrivelse af Maria. Der er ingen karakteristik af hendes personlighed eller noget som helst. Vi får faktisk kun fem ting at vide: Hun har fundet nåde for Gud, hun har aldrig været sammen med en mand og er derfor jomfru, hun er forlovet, hun skal blive gravid ved Helligåndens kraftfylde og hun stiller sig til rådighed for Guds vilje, fordi hun er et troende menneske. Det er strengt taget kun den sidste oplysning, der kan give os lidt af et fingerpeg om, hvem Maria er. Og dog, hvis vi læser lidt videre i Lukasevangeliet, så kan vi læse Marias højsang, hvori hun lovpriser Gud for Guds mægtige gerninger mod hende og hendes folk. Men i og for sig uddyber

de blot, at Maria er en from, en troende, ung pige. Hvor har vi så alt det andet fra? Hvor har vi vores billeder af Maria fra andet end fra overleveringer og kirkelige/folkelige traditioner?

Maria siger senere i den førømtalte lovsang, at ”alle slægter skal prise mig salig”, og det er der også en kvinde, der gør senere i evangeliet med ordene sagt til Jesus: ”Saligt er det moderliv, der bar dig...” Og hertil sagde Jesus: ”Javist! Salige er de, som hører Guds ord og bevarer det!”

Derved peges på det, der i denne sammenhæng er det vigtigste og væsentligste, nemlig, at Maria er mor til Jesus. Det væsentlige er ikke, at Maria er *mor* til Jesus. Det væsentlige er, at Maria er mor *til Jesus*. Stort set alt, hvad Gabriel siger til Maria, handler om Jesus. Guds frelsesplan handler om Jesus, og heri er Guds nådige øjne faldet på Maria. Det væsentlige er ikke, at Maria føder Jesus. Det væsentlige er, at Jesus, Guddomssønnen, kødeliggøres, får menneskelig legeme og skikkelse, ikke som en forklædning, men som sit væsen og væren. Guddomssønnen bliver menneskeliggjort igennem Maria, og således skal han fremstå *som* menneske blandt mennesker *med* den Højstes guddommelighed i sit væsen og væren.

Maria skal give ham navnet Jesus, som betyder Herren frelser, hvorved hun opfylder profetien fra Esajas, hvor navnet er Immanuel, Gud med os. Maria bærer Guds barnet ind i den verden, som Gud er med, og vil frelse ved Frelseren Jesus. Maria er det tegn, som Gud Herren vil give sit folk.

Det er kun to år siden, vi holdt jubilæum for reformationen, der jo som bekendt betød et brud i den katolske kirke og dermed dannelsen af den evangelisk-lutherske kirke. I dette brud skete der også noget med Maria. Maria kom ikke med over i den

lutherske kirke. Jo, men ikke Maria-dyrkelsen. Men hun burde nok heller ikke være blevet væltet så voldsomt ned ad piedestalen, som hun blev. For det var faktisk ret uretfærdigt, at hun overhovedet var kommet op på denne piedestal. Som nævnt tidligere, så er der intet hos Maria – eller for den sags skyld hos nogle som helst andre mennesker, der kvalificerer dem til at være blot ved siden af Jesus i ære, hellighed, højhed og tilbedelse. Og Maria var jo ikke selv kravlet op i højderne. Hun var blevet placeret dér.

Derfor er det også helt rigtigt, at de tre ”Maria-salmer”, vi har i salmebogen og synger i dag, de fortæller faktisk ikke ret meget om Maria. Men de fortæller om Marias barn, den hellige, Guds søn. Barnet og ikke moderen er vores Frelser.

Der er dog én ting ved Maria, som skal fremhæves og, hvori hun skal have en særlig omtale og plads i vort tros- og kirkeliv. Det er i hendes tro, tillid og villighed til at lade det ske hende efter Guds ord. I ( ) så bad hendes søn i Getsemane hende til Gud med præcis samme betydning i ordene: ”...ske ikke min vilje, men din!”

Der er langt mellem de to teenagepiger, jeg skildrede i indledningen, Maria, og pigen på sengen i sit værelse i Facebook-verdenen. Men også en teenagepige i år 2019 finder nåde hos Gud og kan være en Herrens tjenerinde, for nu at bruge et lidt højtideligt ord. Også en teenagepige i dag kan være en bærer af Guds tegn ud i verden, også selv om hun ikke kan forstå, hvordan det hænger sammen, det med Gud og sådan. Det kan hun – og alle vi andre – når vi sætter os selv til side og tør lade det ske med os efter Guds ord. Derfor skal vi ikke æres, men det er os en påmindelse om, at vi ved vor tro, tillid og villighed kan være med til at ære Ham, som æres bør:

Marias barn, Guds Søn, vores Frelser, Jesus Kristus. I ham er enhver Herrens tjener benådet.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen.